

Sinistri cordis uentriculi usus et constructionis ratio.

Cordis carnis usus.

Ventralis arterie corporis ratio.

Sinistra cordis auricula usus.

Membrana uenalis arterie et membranae arterie usus.

magnes familiaritate qualitatis ferrum trahit: quid namque familiarius est cordi ipso aëre, ad infragationem & caloris natui enutritionem: deinde etiam sanguine utilius & benignius nihil, ad enutritionem ac spiritum uitalem restaurandum censetur. Sinister cordis uentriculus, quod spiritum uitalem præcipue contineat, & cõficiat, aëremque amplectatur, dissectionis professoribus spirituosus aëreus uenuncupatus est. Hic tanto crassioribus ex cordis substantia lateribus quam dexter uentriculus, constituitur, quanto materia quam ipse in clusam seruat, leuior, rarior, & euaporatu promptior, uelociorque illa est, quam dextrum in se habere diximus. Eadem enim est laterum horum uentriculorum in crassitie ob cõtentam in ipsis materiam ratio, quam in uenarum arteriarum tunicis esse aliquando cõmemorauimus. quanquam etiam fortassis humanae machinae architectus, sinistram cordis uentriculum crassioribus lateribus etiam constituit, ut ille laterum grauitate sanguinis in dextro uentriculo cõtenti copiam pensaret. Minus enim sanguinis in sinistro uentriculo asseruatur, estque is plerumque tenuior & flauior, quanquam interim quandoque e contrario crassior rigidiorque appareat, calidior uero semper. Porro reliqua quae ad huius uentriculi partium usum enarrationem requiri possint, ex dextri uentriculi enarratione non importunè petentur. Quemadmodum enim dexter ex caua sanguinem trahit, ita quoque sinister aërem ex pulmone in arteriam uenalem attractum, ad se dilatato corde allicit, illoque caloris innati refrigerationem & substantiam ipsius enutritionem, spiritumque uitalem uitur, hunc aërem excoquens & præparans, ut is una cum sanguine qui ex dextro uentriculo in sinistram per uentriculorum septum copiosius refudauit, in magnam arteriam, totumque adeo corpus delegari possit. Quod autem eiusmodi alterationibus, cordis caro insigni artificio à rerum conditore ad iustitiam temperata præficiatur, quoad diuinam hominis fabricam cognoscere possumus, fatemur. Ceterum si quae fuliginosa recrementa ex hac aëris in sinistram uentriculum dilatato corde contracti emutatione, ipsosque innato calore producantur, ea rursus per arteriam uenalem cõstricto corde in pulmonem excerni arbitramur. Atque ea potissimum arteriae uenalis corporis est ratio, nam continuo indefectè aërem ex asperæ arteriae ramis, ipsosque adeo pulmone in se assumere debebat, & rursus suis motibus cordis rhythmis cõrespondentibus, fuliginosas eiusmodi reliquias in asperæ arteriae ramos propellere: quod sanè difficulter admodum fecisset, nisi corpus tenuius rariisque alijs arterijs nacta fuisset. Nam etsi hæc cum reliquis partibus corporis usum præstet, in quo hæc cordi accommodata censetur, nõ tamen arteriae ipsarum mole tantum aërem qui illis non per occultos meatus, sed per patentes in ipsis cauitates à corde una cum sanguine offertur, assumere, rursusque propellere, ac arteria uenalis debebat, adeo sanè ut hæc necessariò tenui & uenarum corpore confirmata sit. Quanquam natura interim adeo suæ securitati atque possibile fuit, prouideret: quippe longum ex sinistro uentriculo ad pulmonem ductum (qui ipsi nocuus fuisset) præcauens, statim in ipso ortu eam diuisit, atque breuissimo prorsus ductu illam in pulmonem digessit, ut hæc illico pulmonis substantia undique suffulta, implicitaque, à ruptionis periculo securior euaderet. Deinde & ex ipsius corporis tenuitate, quam Natura nisi illa maxime indigisset, facile uitasset, alius usus accedit, pulmonis nutritioni accommodus, nam hæc arteria, ut relique totius corporis (præter asperam) omnes, sanguine tenui ac spirituofo oppleta, etiam pulmone idoneum suppeditat sanguinem, id pulmone supplens, quod nimium seuera rigidaque arterialis uena ob corporis sui crassitiam, & sanguine quoque minus quam arteriae uenalis sanguis, leuem aëremque, pulmone denegabat. Porro sinistra cordis auricula uenosa arteriae adnata, idem prorsus officium huic & sinistro cordis sinui præstat, quo uenae & dextro cordis uentriculo dextram auriculam usui esse diximus: & sinistra auricula tanto minori cauitate donatur, quanto etiam arteriae uenalis orificium, cauae orificio angustius uisitur. Deinde aër etiam ipso sanguine sequacior est, adeo ut & hac quoque occasione sinistra auricula iure minor dextra creetur. Nam quum aër ita promptè attrahatur, nõ tantum periculum erat ex attractionis impetu (qui potissimum uacui fuga aërem trahit) uenosa arterie corpus, ita atque cauae cõuelli. Quod autem sinistra auricula pro ipsius mole paulo carnosior ac perinde etiam crassior & pinguior, & ad motum minus sequax quam dextra auricula cernatur, argumento quoque est, ad quandam materierum præparationem auriculas cordis famulari, & auriculas ipsas proportionè quandam cum cordis sinibus fortiri. Porro ut auricularum par usus est, ita etiam sinistri uentriculi membranulae usu penitus cum dextri uentriculi membranulis conueniunt. Duæ enim uenalis arteriae orificio commissæ, ac introrsum in cordis uentriculum deductæ, corde quidem dilatato aërem ex uenali arteria in uentriculū ferri admittunt, ipsarum fibris propter cordis mucronem uersus basim in dilatatione magis adductum laxatis, ipsisque membranulis ad uentriculi latera concidentibus. Quum autem cor constringitur, obstaculo sunt, ne aër rursus in uenalem arteriam ruat, irritusque cordis labor efficiatur, quam

c. Pater in 9. c. 10. fig. 9. uis. d. Pater id ex 11. fig.

c. 6. fig. 9. fig. 9. c.

f. fig. cap. 38. lib. 1.

8. 9. fig. 1.

h. 6. fig. 1.

in 10. fig. B. C. D.

quam interim credamus has membranulas quum duæ duntaxat sint, suum ciuntur, non ita adamussim obturare, ut fuliginosis excrementis per uenalem in cordis constrictione præpediant. Quinetiam magnæ arteriae orificium brang, is omnino functione respondent, quas in uenarum arterialis orificio ha siquidem in cordis cõtactione spiritum uitalem una cum sanguine, quem dicebat, in magnam arteriam profluere sinunt. at corderursus dilatato, sp denuò ad uentriculum tracto, illius regurgitatione in uentriculum prohibe rum eas uersus magnæ arteriae orificij centrū (ut in arteriali uena fieri noui cit, utcumque complexus est, quæ quum sui spiritus magnam portionem ad cerebro generationem mittunt, opportunè quum iam eo usque humani corpori ximus, sequenti libro cerebrum sensus ac motus arbitrij principij & rationis uiscerum in altissimo corporis locatum regem, aggrediemur. Priusquam talophonem adijciam, operæ precium fuerit hoc libro traditarum partium ad nis ratione cõ ordine cõplecti, qua proximè præcedente libro, cibi potitionis organorum sectionem docuimus.

CORDIS, PULMONVM, RELIQVÆ que respirationi seruientium organorum administrandi ratione Caput XVI.

4. m. f. 11. A. G. D. E. F. G. H. I. J. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. U. V. W. X. Y. Z. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

NATOMICAM hanc administrationem in eo cadat libro descripta organa aggressus es, persequi conueni illi administrationi, & ei quæ in septimo traditur libri tur, ut in eo de corpore uniuersam humanarum partium uerum penuria, alijs ostendere queas. Vt enim simul mium tua solius opera adamussim discas, impossibile ar tis itaque libri cõtinuata administratione, sustentaculum cuius ope ea exporrigatur, caputque in posteriora reclinatū pendeat, in quem laribus illis fistulibusque lapidibus uti consueui, eos secundum longitudinem teribus mensæ innitentes ceruicij supponēs, ac caput deprimēs. Deinde ut in se facie & uniuersam colli anteriore sedē cute nudo, ac primum faciem musculum & palpebras, deinde quigenas, labra, & narium alas mouent aggredior, nõ prætere uenarum, arteriarum, & neruorum ramos. Quum itaque ad eum quem pr faciei musculos demonstraueris, eos qui ossi uimagine referenti proprii sunt offe in primā laryngis cartilagine scuti assimilata feruntur, aggredieris. Deinde & clauiculis musculū liberabis brachiū pectori adducentē, insuper illum mæ costæ inseritur. Ad hos, musculū quoque scapularum pectori adducentem uenis, uti iā diximus, cū arterijs neruisque obseruatis, aut musculos in uno tate ro uero uenas, arterias & neruos expendes: quorum series si memoria excider quarto uenit perēda, præfens enim locus in immensum excreceret, si illā hinc q ferem. Post hos à pectoris offe & clauiculis resecabunt, qui hinc ad mamilla sus ascendūt, hæc in omnibus obseruata ratione, ut singuli suis quibus inseri adhuc appensi seruētur, postmo dumque in ostendēdo reliquorum sui articuli accommodari possint. Quo nam autē artificio singuli sint scindēdi, quidque in uatim ueniat obseruandū, in secundo libro suis locis abunde sum persecutus. Et oris offe clauiculas acutiori cultello liberare contendes, robusta quibus ill ligantur ligamēta diuidēs, ac interim accuratissimè cauēs, ne cultello altius in ticulo subiant uasa uulneres. Atque hic cartilaginem examinabis, quæ clauic sinum, præter alias articularum cartilagine intercedit, & aliquò reponenda est in sceleti connexu (si uisum fuerit) uti queas. Liberatas autē clauiculas nitè attollere, ac ab illo primæque costæ in exteriora reflectere, ita enim primæ tho go, quæ costæ offi cõtinuatur, in conspectum ueniet: quæ cultro non admo est liberāda, hic quoque mente adhibita, ne culter profundius mergens, qu uiat. Vbi primæ costæ diffecueris cartilaginem, deinceps ordine reliquas om aut si uoles nouacula dirimes, continuatūque lineam inter costales musculos ad th citatem diuides. Liberatum nunc cum cartilaginibus à costarum offibus p cleuatum modò in dextrum, modò in sinistram latus reflectendū est, & th